

Бекітемін:

ЖАББҰ директорының м/а

А.К. Динасилова

«22» 08 2025 ж

Келісемін:

Оқу-іс жөніндегі орынбасары

А.К. Динасилова

ӘБ ортасында қаралды

ӘБ жетекшісі

Н.А. Уразова

Хаттама № «20» 08 2025 ж

**Жаңартылған мазмұны бойынша орта мерзімді жоспар
«Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау»**

Мұғалім: А.А. Омарова

2025-2026 оқу жылы

«Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау»

Аптасына 2 сағат

9 «а» класс

№	Бөлімше	Тақырып	Мақсат	Ұсынылған сағат саны	Нақты сағат саны	Мерзімі	Ескерту
Денсаулық 8 сағат							
1-2	9.1.1. Жеке тазалық 9.1.2. Медициналық көмек	Жеке бас гигиенасы	9.1.1.1.өз бетімендененің,шашының тазалығына көңіл бөлу;	2	2	05.09	
3-4		Жағымсыз әдеттер	9.1.1.2 қажетті гигиеналық талаптарды орындай білу;	2	2	12.09	
5-6		Жұқпалы аурулар	9.1.1.3 заттар мен жеке гигиена өнімдерін таңдауға және пайдалануға, оларды дұрыс сақтауға;	2	2	19.09	
7-8		Науқастарға күтім. Алғашқы көмек көрсету	9.1.1.4 алкогольдің, темекі шегудің, нашақорлықтың қауіптілігі туралы білу; жаман әдеттермен күрес қажеттілігін білу; 9.1.1.5 жұқпалы және жұқпалы аурулар туралы, олардың алдын алу шаралары туралы білу; 9.1.2.1 медициналық мекемелерге медициналық көмек көрсету үшін	2	2	26.09	

			хабарласу ережесін білу, үйде дәрігер шақыру; 9.1.2.2 үйде науқастарға күтім жасау; 9.1.2.3 жарақат, мұрынның қанауы, сызаттар, жәндіктердің шағуы, күйік, үсік шалғанда, күннің өтуі, тағаммен улану, бас ауыруы кезінде алғашқы көмек көрсете білу				
Аяқ киім. Киім. 8 сағат							
9-10	9.2.1. Киім, аяқ киім бас киім түрлері 9.2.2. Киім , аяқ киім күтімі	Киім және аяқ киімді сатып алу	9.2.1.1 дүкенге шығып, өз өлшеміңіз бойынша киім мен аяқ киім табуып, киім мен аяқ киім сатып алуды білу; 9.2.1.2 киіміңіздің өлшемін ,сатып алу кезінде киімдегі ақаулар туралы білу; 9.2.1.3 өзіңізден және досыңыздан өзіңіздің киіміңізді өлшеуге арналған өлшемдерді ала білу; 9.2.1.4 киім сатып алған кезде сатушы-консультанттың кеңесінен сыпайы түрде бас тартуа білу; 9.2.1.5 киімнің қажетті заттарын таңдауға, көруге және оларды сатып алуды білу; 9.2.1.6 төсек төсеніштерін таңдауды сатып алуды, жууды, және сақтауды білу;	2	2	03.10	
11-12		Киім және аяқ киім күтімі.		2	2	10.10	
13-14		Маусымдық киімдер мен аяқ киімді сақтау		2	2	17.10	
15-16		Киімдерді қолмен және кір жуғыш машинада жуу. Киімнен дақтарды кетіру		2	2	24.10	

			9.2.1.7 маусымдық киімдер мен аяқ киімді сақтауды орналастыра білу 9.2.2.1 киім, аяқ киімге күнделікті күтім жасай білу; 9.2.2.2 қолмен және кір жуғыш машинада жуа, құрғата, үтіктей, әртүрлі маталарға арналған киімді сақтай білу; 9.2.2.3 кәдімгі рәміздер бойынша киімді жуу, кептіру және үтіктеу талаптарын анықтай білу; 9.2.2.4 үйде киімнен дақтарды кетіре білу; 9.2.2.5 жасалған материалына байланысты аяқ киімге күтім жасай білу				
Тұрғын үй 8 сағат							
17-18	9.4.1. Тұрғын үй ғимараттарының түрлері 9.4.2. Үй тазалығы	Киіз үйде киім мен үй тұрмысындағы заттардың сақталу ерекшеліктері	9.4.1.1 киіз үйде киім мен үй тұрмысындағы заттардың сақталу ерекшеліктері туралы білу;	2	2	31.10	
19-20		Интерьер. Жиһаз және интерьер заттарын тиімді орналастыру	9.4.1.2 тұрғын үй түрлерінде бағдарлауға, тұрғын үй және қосалқы үй-жайларға бөлуге, олардың мақсатын және мазмұнын анықтай алуды	2	2	07.11	
21-22		Үйді тазалау түрлері	9.4.1.3 пәтер мен үйде жиһаз және интерьер заттарын ұтымды орналастыра білу.	2	2	14.11	
23-24		Үйдін косметикалық жөндеу жұмыстары	9.4.2.1 пәтерді (үйді) күнделікті, апталық, маусымдық тазалауды жүзеге асыра білу;	2	2	21.11	

			9.4.2.2 үйді косметикалық жөндеу жұмыстарын жүргізу кезінде жөндеуге дайындық бойынша қызметті қамтамасыз етуге басшылық жасай білу 9.4.2.3 косметикалық жөндеуге арналған құрылыс материалдарын сатып алу орындарын бағдарлай білу (асүйді, жуынатын бөлмені) тазалай білу 9.4.2.4 айналарды күтуді, жуғыш заттарды таңдай және сатып ала білу таңдау және сатып алу				
Көлік 6 сағат							
25-26	5.1 Көлік құралдарының түрлері	Әуежай. Әуежай қызметтері Авиабилеттерді сатып алу тәртібі Қоғамдық көліктер	9.5.1.1 әуежайдың және оның негізгі қызметтері туралы білу 9.5.1.2 әуе көлігінің жолаушыларына қызмет көрсетумен айналысатын адамдардың жұмысын түсіну; 9.5.1.3 ұшу кестесінің мақсаты туралы білу; 9.5.1.4 анықтамалық қызметтің мақсатын білу; 9.5.1.5 авиабилеттерді сатып алу тәртібі туралы білу (қолма-қол ақшаны сатып алу, телефон бойынша тапсырыс беру); 9.5.1.6 багажды және қол жүгі тіркеу тәртібі туралы білу; 9.5.1.7 сақтау қоймасын пайдалану	2	2	28.11	
27-28	5.2 Көлікте, жолда өзінұстау тәртібі			2	2	05.12	
29-30	5.3 Қала бойынша қозғалыс бағыты			2	2	12.12	

			тәртібі туралы білу; 9.5.1.8 терминалды және оның негізгі қызметтерін тағайындау туралы білу 9.5.2.1 әуежай мен әуежай ғимаратында арнайы таңбалар мен ақпараттық тақталар арқылы бағдарлай білу; 9.5.2.2 әуе кемесінің ұшу кестесін бағдарлай білу; 9.5.2.3 әуежай мен әуежай терминалының анықтамалық қызметтерін және әртүрлі қызметтерді пайдалана білу 9.5.2.4 әуе арқылы саяхат жасау процесіне бейімделе білу 9.5.3.1 қоғамдық көлікте (қалалық, қала маңындағы, қалааралық) саяхаттау ережелерін білу және оларды пайдалана алу; 9.5.3.2 негізгі жергілікті көліктік бағыттарда жүре алу, такси қызметтерін пайдалана алу				
Мерекелер мен салтанатты жиындар							
31-32-33-34	7.1 Мерекелерге дайындық және өткізу, сыйлықтар мен базарлықтарды безендіру 7.2. Құттықтау	Үйлену және мерей тойлары Қазақ халқының салт дәстүрлері	9.7.1.1 әртүрлі елдердің дәстүрлеріндегі үйлену тойы; 9.7.1.2 мерейтойлар, айтулы күндер, зейнеткерлікке шығу үшін; 9.7.1.3 қазақ халқының ұлттық дәстүрлері бойынша әртүрлі іс-шараларды өткізу («Бесік той»,	2 2	2 2	19.12 26.12	

			«Тұсау кесу тойы», «Сүндет той», «Тілашар»); 9.7.1.4 үйлену тойларын, мерейтойларды, қазақ ұлттық салт-жораларын дайындау және өткізу ерекшеліктері 9.7.2.1 құттықтау нысандары мен шараға сыйлықтар таңдау ережесін білу				
--	--	--	---	--	--	--	--

9 «а» класс

«Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» оқу пәніне құрылған күнтізбілік-тақырыптық жоспарға

Түсініктеме хат

Аталған күнтізбелік-тақырыптық жоспарлау жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптары үшін «Әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау» пәнінен жаңартылған үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы 6) тармақшасына сәйкес әзірленген. «Әлеуметтік тұрмыстық бағдарлау» (бұдан әрі - ӘТБ) пәнінің мақсаты жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың әр түрлі тұрмыстық және әлеуметтік жағдайларда белсенді және дербес болуға ықпал ететін арнайы әлеуметтік-бейімдеушілік біліктер мен дағдыларды қалыптастыру болып табылады.

Оқу пәнінің міндеттері:

- 1) білім алушылардың тұрмыстық еңбектік дағдыларын қалыптастыру;
- 2) білім алушыларды әртүрлі кәсіпорындар мен мекемелерде бағдарлауға (сауда, тұрмыстық қызмет, байланыс, мәдениет, медициналық көмек), ондағы қызмет түрлерін пайдалана білудің қарапайым дағдыларын үйрету;
- 3) жақын және танымайтын орта адамдарымен қарапайым түрде тұрмыстық қатынас орнату;
- 4) психофизикалық даму кемшіліктерін түзеуге ықпал ету; сөздікті байыту және жүйелендіру; диалог пен монологты ауызша сөйлеуде дамыту.

Жеңіл ақыл-ой кемістігі бар білім алушылардың сабақта белсенділігі мен өз бетімен жұмысты дамытатын негізгі шара түрлері:

- 1) тірі және өлі табиғатты және әдеуметтік өмірдің құбылысын бақылау;
- 2) заттық-тәжірибиелік әрекет;
- 3) ойын әрекеті және ойын қызметі;
- 4) тұрмыстық-еңбектік қызмет;
- 5) әлеуметтік-тұрмыстық қызмет

ӘТБ пәнінің оқу жүктемесі:

9-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

27. ӘТБ оқу пәнінің мазмұны келесі бөлімдерді қамтиды:

- 1) 1-бөлім «Денсаулық»;
- 2) 2-бөлім «Киім, аяқ киім»;
- 3) 3-бөлім «Тамақтану»;
- 4) 4-бөлім «Тұрғын үй»;
- 5) 5-бөлім «Көлік, көше»;
- 6) 6-бөлім «Отбасы»;

7) 7-бөлім «Мерекелер, салтанатты жиындар»;

8) 8-бөлім «Кәсіпорындар, мекемелер және байланыс құралдары».

«Денсаулық» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) жеке бас тазалығы;

2) медициналық көмек.

«Киім, аяқ киім» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) киім, аяқ киім , бас киім түрлері;

2) киімді, аяқ киімді күту.

«Тамақтану» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) азық –түлік;

2) ас үй, асхана ыдыстары, техника;

3) тамақ дайындау.

«Тұрғын үй»бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) тұрғын үй түрлері;

2) тұрғын үйді жинау.

«Көлік, көше» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) көліктердің түрлері;

2) көліктегі және жолдағы жүріс-тұрыс;

3) қала ішіндегі жүру бағыттары.

«Отбасы» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) отбасы құрамы;

2) отбасылық қарым-қатынас;

3) Қазақстан Республикасы азаматының құжаттары.

«Мерекелер, салтанатты жиындар» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) мерекелерді дайындау және өткізу, сыйлықтар мен кәде сыйларды рәсімдеу;

3) құттықтаулар.

«Кәсіпорындар, мекемелер» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) сауда кәсіпорыны;

2) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығының (бұдан әрі – ТКШ) кәсіпорындары;

3) қаржы кәсіпорындары;

4) тұрмыстық қызмет көрсету кәсіпорыны;

5) байланыс құралдары кәсіпорыны;

6) мәдени ошақтары, демалыс орындары.

36. ӘТБ оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) денсаулық: жеке гигиена, өнімдер мен заттар арқылы гигиеналық шаралар; алғашқы көмек көрсету, медициналық мекемелерде бағдарлау;

2) киім, аяқ киім: киімдер мен аяқ киімдердің түрлері, оның қолданылуы, күнделікті күту мен сақтау ережесі; маталардың түрлерінен жасалған заттарды жөндеу және жуу жұмыстары; әртүрлі аяқ киімдердің күту жұмыстары; ді.

3) тамақтану: азық-түліктің әртүрлі өнім топтары; олардың сақталу мерзімінің ережелері мен шарттары; ас үйдің құрылысы, ас және асхана ыдыстары бойынша бағдарлау; пешті пайдалану дағдысы және ең қарапайым тағамдарды мәзірлер мен рецепттер арқылы дайындау; тамақ қабылдау ережелері;

4) тұрғын үй: баспана түрлері; тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімдері; тұрғын үй мен қосалқы үй-жай түрлерін ажыратылуы; үйлер мен пәтерлерде жиһаздарды тиімді орналасуы; әртүрлі жөндеу, жинау жұмыстары;

5) көліктер, көше: қоғалдық және жеке көліктерді тағайындау туралы білімдер; ондағы тәртіп ережелері; автобекеттің, теміржол көлігінің және әуежайдың тағайындалған пунктері; қалалық көліктің түрлері;

6) отбасы: отбасы мүшелері; қалыптасқан отбасылық дәстүрлер; өзара қарым-қатынасты бағдарлау; отбасылық қордың құрылуы; Қазақстан Республикасы азаматының негізгі құжаттары туралы ілімдер;

7) мерекелер мен салтанатты жиындар: әр түрлі халықтардың дәстүрлері бойынша мерекелер мен салтанатты жиындар, мемлекеттік, діни, салт- дәстүрлерге арналған мерекелерді даярлау мен жүргізу дағдылары;

8) кәсіпорындар, мекемелер: дүкендердің түрлері және ондағы тауарлар туралы білімдер; әмбебап және арнайы дүкендерде, базарларда тұтыну; кәсіпорындарда, пошталарда, мәдени ошақтары және демалыс орындарында тұрмыстық қызмет көрсетуді пайдалану.

Бағдарламаның мақсаты кодпен берілген. Кодта бірінші сан сыныпты білдіреді, екінші және үшінші сан – бағдарламаның бөлімін және бөлімшесін, төртінші сан- оқыту мақсатының нөмірін көрсетеді. Мысалы, кодта 6.2.1.4: «6» - сынып, «2.1» - бөлімшелер, «4» - оқыту мақсатының нөмір